

Avoim toimintakulttuuri Karelia-ammattikorkeakoulussa: Rinnakkaistallentaminen

Korkeakoulujen tavoitteena on edistää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan avoimuutta. Julkisesti rahoitetun tutkimus -ja kehittämistoiminnan tulosten tulee olla avoimesti verkossa kenen tahansa saavutettavissa. Julkaisutoiminnan avoimuudella tarkoitetaan sitä, että julkaisu on vapaasti Internetin kautta saatavissa. Tästä käytetään myös nimitystä Open Access (OA).

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston ARENE ry:n ylläpitämä ammattikorkeakoulujen yhteinen avoin julkaisuarkisto, Theseus, perustettiin vuonna 2008. Theseus tunnetaan erityisesti opinnäytteiden julkaisuarkistona, mutta jatkossa on profiloitumaan entistä vahvemmin myös ammattikorkeakoulujen henkilöstön julkaisujen foorumina. Ammattikorkeakoulut voivat lisätä tutkimusjulkaisujensa näkyvyyttä, käyttöä ja vaikuttavuutta tarjoamalla ne käyttöön avoimesti Theseuksen kautta.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry antoi lokakuussa 2009 yhteisen Open Access -lausuman. Lausunnossaan ARENE ry suosittaa korkeakouluissa toimivia opettajia ja tutkijoita rinnakkaistallentamaan tieteellisissä julkaisuissa tai korkeakoulun omissa julkaisusarjoissa julkaistut tutkimusartikkelinsa Theseukseen. Tutkimusartikkeleilla tarkoitetaan tieteellisessä aikakauslehdessä, sarjajulkaisussa tai konferenssijulkaisussa tai muussa kokoomateoksessa julkaistavia yksittäisiä artikkeleita. Lisäksi ARENE ry suosittaa, että ammattikorkeakouluissa toimivat opettajat ja tutkijat suosivat julkaistessaan avointa julkaisupolitiikkaa noudattavia julkaisukanavia kuten kunkin koulutusalan Open Access -lehtiä ja avoimesti saatavilla olevia sarjajulkaisuja.

Karelia-ammattikorkeakoulu sitoutuu osaltaan edellä mainittujen periaatteiden noudattamiseen ja antaa henkilöstölleen pysyväisohjeen julkaisujen rinnakkaistallentamisesta seuraavalla tavalla:

- Julkaisut rinnakkaistallennetaan Theseukseen 1.2.2017 lähtien.
- Rinnakkaistallennusvelvoite koskee ensisijaisesti tieteellisissä aikakauslehdissä, sarjajulkaisuissa ja konferenssijulkaisuissa tai muissa kokoomateoksissa julkaistuja artikkeleita.
- Rinnakkaistallentaminen koskee uusia artikkeleita, mutta myös vanhempia artikkeleita voidaan tallentaa.
- Tutkimusartikkelin kirjoittaja lähettää kirjastoon julkaisuilmoituksen yhteydessä myös artikkelin pdf-tiedostona rinnakkaistallennusta varten. Kirjasto huolehtii tallennusluvista ja tallennuksesta.

Julkaisutietojen ilmoittamiseen ja rinnakkaistallentamiseen liittyy lisäksi seuraavia toimenpiteitä:

- Kirjoittajan tulee huolehtia siitä, että artikkelin mahdolliset muut kirjoittajat antavat luvan rinnakkaistallentamiseen.
- Julkaisuun sisällytettävyn kuva-, taulukko-, tms. aineistoon tulee olla täydellinen tekijänoikeus tai julkaisulupa.
- Kirjoittaja lähettää kirjastoon julkaisuilmoituksen yhteydessä julkaisun final draft -version pdf-tiedostona. Final draft on viimeinen kirjoittajalta kustantajalle lähtenyt vertaisarvioinnin jo läpikäynyt korjattu versio, jossa kustantajan lopullinen taittotyö ei vielä näy. Final draft -versiosta käytetään myös nimityksiä Post-print tai Accepted Author (AAM).
- Kirjoittaja hyväksyy, että artikkeli tallennetaan kirjastossa Theseus-julkaisuarkistoon.
- Kirjasto selvittää kustantajan copyright-käytännön tai kustantajan luvan rinnakkaistallentamiseen kirjoittajan puolesta.
- Kirjasto pyytää kirjoittajalta tarvittaessa muun version rinnakkaistallentamiseen.
- Rinnakkaistallentaminen Theseukseen tehdään kirjastossa.

Vaikka avoimesti saatavilla olevat julkaisukanavat ovat muutoin suositeltavia, on julkaisemisesta kirjoittajamaksuja perivissä avoimissa julkaisuissa sovittava erikseen tutkimus- ja kehittämisjohtajan kanssa etukäteen.

Hyväksytty toimenhaltijan päätöksellä 30.1.2017 § 25

Petri Raivo
Rehtori/Toimitusjohtaja
Karelia-ammattikorkeakoulu

